

Angličtina pro informatiky – distanční kurz

IVANA ŠIMONOVÁ

Abstrakt

Článek informuje o distančním kurzu odborné angličtiny pro studenty kombinované formy studia v bakalářském oboru aplikovaná informatika na Fakultě informatiky a managementu Univerzity Hradec Králové (FIM UHK). Představuje obsah kurzu, prostředky k procvičování a upevňování vědomostí, synchronní a asynchronní komunikaci, sylabus, kalendář, slovníček a soubory k poslechu.

Úvod

Distanční on-line kurzy mají na FIM UHK několikaletou tradici. Ta začala vytvořením prvních kurzů pro státní správu, učitele základních i středních škol a veřejnost, pokračovala počítačem podporovanou výukou v denní formě studia a plně distanční formou výuky některých informatických a ekonomických předmětů. Po vyhodnocení a zohlednění zkušeností ze tří semestrů výuky odborné angličtiny za podpory počítače v denním studiu jsme se rozhodli vytvořit soubor šesti distančních kurzů pro studenty kombinované formy studia bakalářského oboru aplikovaná informatika, neboť právě oni mají k tomuto médium nejblíže vztah po stránce odborné i sociálních vztahů. Dále předpokládáme, že právě těmto studentům bude vyhovovat zvolená forma. První dva kurzy jsou určeny pro první ročník a jejich cílem je sumarizovat, zopakovat a procvičit

základní jevy anglické mluvnice a zajistit tím stejnou vstupní úroveň pro práci v dalších semestrech. Druhý ročník (kurz třetí a čtvrtý) je věnován komunikaci v ústní i písemné formě, třetí ročník (kurz pátý a šestý) se soustředí na práci s odborným textem. V zimním semestru 2003/4 pracuje v prvním kurzu 105 studentů.

Obsah kurzu

Kurz je umístěn ve virtuálním studijním prostředí WebCT. Zatímco v česky vyučovaných předmětech je prostředí přeloženo do češtiny, v tomto kurzu zůstává anglické jako první příspěvek k odborné slovní zásobě. Podrobný popis WebCT a návod jak s ním pracovat, pro studenty i učitele, se nachází na adrese www.uhk.cz/oliva. V tomto kurzu jsou využity téměř všechny nabízené služby virtuálního prostředí, a to jak pro umístění studijních materiálů, tak pro procvičování, testování, hodnocení a komunikaci. Přístup k jednotlivým položkám je umožněn kliknutím na jejich název v nabídce kurzu (Course Menu) v levé části obrazovky.

Co tedy kurz nabízí a jak s ním pracovat?

Po kliknutí na položku *Content Module* (Obsah kurzu) v Course Menu se zobrazí seznam jednotlivých kapitol, včetně úvodní, která studentům ještě jednou připomene nejdůležitější informace pro práci s kurzem. Pak začínají

studovat. Každá kapitola je rozdělena do čtyř částí:

- obsah a cíle
- materiál ke studiu
- příklady a cvičení s klíčem, který se zobrazí až na pokyn studenta
- odkaz na test k dalšímu procvičení

Content Module dále prezentuje zadání tří domácích úkolů k samostatné práci studenta (Assignment 1, 2, 3), vstupní test (Diagnostic Test 1), klíč, který je přiložen až po opravení testu tutorem (Diagnostic Test Key 1), vzorový zápočtový test s klíčem a bodovým hodnocením (Sample Test for Credit) a texty k poslechu (Listening). Ty byly vytvořeny v programu SoundForge, ve formátu ogg. Formát byl upřednostněn pro volnou šířitelnost a mnohonásobně větší kompresi, i když předpokládá instalaci Windows Media Player a programu Codec. Jednoduchý návod k zajištění poslechu se nachází v souboru Before listening. Všechny soubory v Content Module jsou uvedeny buď pouze v angličtině, nebo mají českou i anglickou verzi. Ta se zobrazí po kliknutí do textu.

K dalšímu procvičení lze přejít kliknutím na *název konkrétního testu* v Course Menu. Zvolená forma testu závisí na druhu procvičovaného učiva. Pro výuku cizích jazyků považujeme za nejvhodnější výběr z několika odpovědí (Multiple Choice), přiřazování správné odpovědi výběrem (Matching) a krátké odpovědi (Short answers). Všechny uvedené formy poskytují studentovi zpětnou vazbu předložením správné odpovědi, v náročnějších případech jsou dokonce doplněny o vysvětlení, proč právě tato odpověď je správná. Forma Short answers umožňuje ohodnotit výkon studenta i v procentech, např. při drobné chybě neoznačí celou odpověď za nesprávnou, ale započítá

část bodů. Tato vlastnost testu je studenty velmi kladně hodnocena, i když pro zadavatele testu je náročná po odborné a časové stránce.

Po prostudování materiálů a procvičení pravidel ve cvičeních a testech přistoupí studenti k vypracování samostatných úkolů (*Assignments*). Po kliknutí na toto slovo v Course Menu si úkol stáhnou do svého počítače, vypracují a odešlou tutorovi. Tato fáze probíhá bez připojení k Internetu a nezvyšuje tak finanční náročnost práce s kurzem. Tutor úkol ohodnotí, připojí získaný počet bodů, slovní komentář (neomezeně dlouhý) a opravený soubor s úkolem. Tato schopnost prostředí je z metodického hlediska pro studenty i pedagogy velmi významná a jedněmi i druhými vysoce oceňovaná.

Dalšími prostředky zpětné vazby a komunikace mezi studentem, tutorem a studenty navzájem je e-mail, vytváření diskusních skupin, chat a nástěnka (*Mail, Discussions, Chat, Whiteboard*). Všechny tyto položky jsou také dostupné kliknutím do Course Menu. Tutor i student tak mohou rychle zveřejnit informace pro všechny nebo velký počet studujících. Souhrnné informace o obsahu předmětu a podmínky pro udělení zápočtu či zkoušky jsou zveřejněny v sylabech (*Syllabus*).

Termíny pro odevzdání úkolů a další důležitá data se nacházejí v kalendáři (*Calendar*). Anglicko-český a česko-anglický slovník odborné slovní zásoby najdou studenti v položce *Glossary*.

Kurz nabízí např. i vyhledávání (*Search*), možnost umístění prezentací (*Presentations*), www stránek (*Homepages*), zaznamenávání studijních výsledků (*My grades, My progress*) a další, které budou využity v průběhu studia. Všechny tyto položky jsou zpřístupněny kliknutím na jejich název v Course Menu.

Závěr

I přes četné diskuse o této formě studia jsme se rozhodli pro její nasazení právě u studentů aplikované informatiky (protože jsou schopni více než studenti jiných oborů samostatné práce s tímto médiem) a v kombinované formě studia, kde převážně samostatná práce studentů a méně častý kontakt s učitelem nárokují odlišnou formu studijních materiálů a možností komunikace.

Literatura

- ALEXANDER, L. G. 1990. *English Grammar*. Longman.
- BEDNAŘÍKOVÁ, I. 2001. *Vytváření studijních textů pro distanční vzdělávání*, Centrum otevřeného a distančního vzdělávání UP Olomouc: Olomouc.
- DUŠKOVÁ, L. 1998. *Mluvnice současné angličtiny na pozadí češtiny*. Academia: Praha.
- ECDL, *Self-Study Pack, Modules 1–7*. Institute of Public Administration: Dublin.
- MURPHY, R. 1994. *English Grammar in Use*. CUP, 1994.
- PETERS, S. – GRÁF, T. 1998. *Nová učebnice anglické gramatiky*. Polyglot: Praha.
- ŠIMONOVÁ, I. 2003. Two-term Experience in the Use of WebCT Supporting Teaching Professional English. *Developments in e-Learning 2003, Proceedings*, vol. II. s. 99–103.

- TRYML, S. 1999. *Moderní učebnice anglické gramatiky*. Ekopress: Praha.
- ZÁBOJOVÁ, E. – PEPRNÍK, J. – NANGONOVÁ, S. 1995. *Angličtina pro jazykové školy, 1. díl*. SPN: Praha.
- ZÁBOJOVÁ, E. – PEPRNÍK, J. – NANGONOVÁ, S. 1994. *Angličtina pro jazykové školy, 2. díl*. SPN: Praha.
- ZLÁMALOVÁ, H. 2001a. *Tutor distančního vzdělávání*. Centrum otevřeného a distančního vzdělávání UP Olomouc: Olomouc.
- ZLÁMALOVÁ, H. 2001b. *Úvod do distančního vzdělávání*. Centrum otevřeného a distančního vzdělávání UP Olomouc: Olomouc.
- www.webct.com

Kontakt

PhDr. Ivana Šimonová
Fakulta informatiky a managementu
Univerzita Hradec Králové
Víta Nejedlého 573, 500 03 Hradec Králové
ivana.simonova@uhk.cz

